

Finansējuma uzskaitē ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētā projekta ietvaros

Skaidrojums sagatavots par transfertu un ārvalstu finanšu palīdzības darījumu uzskaiti situācijā, kad budžeta iestāde Eiropas Savienības projekta finansēšanai saņem priekšfinansējumu transference veidā no ministrijas, kuru pēc projekta realizācijas daļēji atmaksā transference devējam. Skaidrojuma mērķis ir nodrošināt vienotu grāmatvedības uzskaiti visās budžeta iestādēs un uzlabot finanšu pārskatos uzrādītās informācijas kvalitāti atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” (turpmāk – MK noteikumi Nr.87).

MK noteikumu Nr.87 [9.punkts](#) paredz, ka budžeta iestāde izvērtē katru darījumu, **ņemot vērā tā sastāvdaļas un ekonomisko būtību.**

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.87 [313.punktu](#) ieņēmumus un izdevumus uzskaita pēc uzkrāšanas principa un atzīst periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas līdzekļu samaksas. Savukārt [33.punkts](#) paredz, ka ieņēmumus veido saimnieciskie labumi, ko saņem budžeta iestāde savā vārdā vai pildot funkcijas un kas palielina pašu kapitālu.

Attiecībā uz darījumiem bez atlīdzības MK noteikumi Nr.87 paredz saņemto resursu apmērā atzīt saistības ([275.punkts](#)), ja pastāv nosacījumi to izlietošanai. Saistības dzēs izpildot nosacījumus, tai skaitā atmaksājot saņemtos resursus.

Transference uzskaites kārtība MK noteikumos Nr.87 ir izstrādāta, pamatojoties uz principu, ka **transference devējs nosaka transference izlietojuma mērķi un apstiprina veiktos izdevumus atbilstoši paredzētajam mērķim, savukārt transference saņēmējs izlieto saņemto transference atbilstoši transference devēja noteiktajam mērķim un atmaksā neizlietoto summu.**

Grāmatojumu shēmas piemērs transference un ārvalstu finanšu palīdzības uzskaitē grāmatvedībā

Piemērs sniegts par šādu darījumu uzskaiti, kad saskaņā ar noslēgto vienošanos par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu Eiropas Savienības projektu īstenošanai (turpmāk – Vienošanās) projekta partneris - budžeta iestāde īsteno projektu, kur priekšfinansējumu un valsts budžeta līdzfinansējumu nodrošina ministrija. Budžeta iestāde pēc projekta noslēguma nodrošina attiecīgās programmas finansējuma daļas un neizlietotās valsts budžeta priekšfinansējuma (tajā skaitā līdzfinansējuma) daļas **atmaksu.**

Projekta mērķi nosaka, kā arī **projekta izdevumu atbilstību mērķim izvērtē un apstiprina vadošā iestāde - ārvalstu sadarbības partneris**, piešķirot finansējumu apstiprināto izdevumu apmērā, savukārt ministrija nodrošina valsts budžeta līdzfinansējumu saskaņā ar ārvalstu sadarbības partnera apstiprināto izdevumu apjomu. Nosacījumi paredz, ka budžeta iestādei transference veidā saņemtais priekšfinansējums ir jāatmaksā ministrijai. Līdz ar to budžeta

iestādei nepastāv beznosacījuma tiesības paturēt saņemtos naudas līdzekļus un attiecīgi tie neatbilst ieņēmumu atzīšanas kritērijiem (MK noteikumu Nr.87 [33.punkts](#)).

Vienošanās nosacījumi paredz pienākumu saņemtos līdzekļus atmaksāt, saņēmējam nerodas tiesības uz šiem līdzekļiem, līdz ar to nav izpildīti priekšnoteikumi ieņēmumu atzīšanai un saistības par saņemto transfertu dzēš, veicot atmaksu ministrijai.

Līdzfinansējuma daļu no saņemtā transferta, kuru pēc finansējuma izlietojuma apstiprināšanas nav jāatmaksā finansējuma devējam, atzīst ieņēmumos tikai tādā apmērā, kādā saņēmējam ir radušās beznosacījuma tiesības uz attiecīgo finansējuma daļu.

Līdz projekta izdevumu apstiprināšanai saņemtie transferti uzskaitāmi kā saistības pret finansējuma devēju, tādējādi nodrošinot darījuma uzrādīšanu atbilstoši tā ekonomiskajai būtībai un uzkrāšanas principam.

Budžeta iestāde - no valsts budžeta daļēji finansēta atvasināta publiska persona īsteno 100 000 EUR projektu, no kuriem 80% sedz ārvalstu sadarbības partneris un 20% ir valsts līdzfinansējums:

Budžeta iestādes grāmatojumi

1. Budžeta iestāde saņemot priekšfinansējumu no savas ministrijas pārskata periodā veic grāmatojumu:

<i>D – 26XX Naudas līdzekļi</i>	<i>EKK 18.3.1.3.</i>	<i>S130110</i>	<i>100 000 euro</i>
<i>K – 5930 Avansā saņemtie transferti</i>	<i>x</i>	<i>S130110</i>	<i>100 000 euro</i>

Budžeta iestāde iesniedz atskaiti projekta finansētājam.

2. Budžeta iestāde, atbilstoši saņemtajam apstiprinājumam par attaisnotajiem (atzītajiem) izdevumiem no projekta finansētāja (ārvalstu partnera), veic grāmatojumu:

<i>D – 2321 Īstermiņa prasības par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)</i>	<i>x</i>	<i>S200000</i>	<i>80 000 euro</i>
<i>K – 6000 Pamatdarbības ieņēmumi</i>	<i>EKK 21.1.9.0.</i>	<i>S200000</i>	<i>80 000 euro</i>

Vienlaikus saskaņā ar ārvalstu partnera apstiprināto izdevumu apmēru, budžeta iestāde samazina avansā atzīto transfertu un atzīst pārskata perioda ieņēmumus par valsts budžeta līdzfinansējuma daļu, veicot šādu grāmatojumu:

D – 5930 Avansā saņemtie transferti	x	S130110	20 000 euro
-------------------------------------	---	---------	-------------

K – 6000 Pamatdarbības ieņēmumi	EKK 18.3.1.3.	S130110	20 000 euro
---------------------------------	---------------	---------	-------------

Pārskata gada beigās, ja nav saņemts apstiprinājums no ārvalstu partnera, tad saskaņā ar iestādes aplēsēm var iegrāmatot uzkrātos ieņēmumus.

Budžeta iestādei ir jāveic ticama ieņēmumu aplēse. Ieņēmumus atzīst, ja ieņēmumu summu var ticami novērtēt un ir ticams, ka budžeta iestāde saņems finansējumu. Prasību sastāvā kā uzkrātos ieņēmumus uzskaita budžeta iestādes ieņēmumus, kas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem vai citiem attaisnojuma dokumentiem attiecas uz pārskata periodu.

D – 2369 Pārējie uzkrātie ieņēmumi	x	S200000	80 000 euro
------------------------------------	---	---------	-------------

K – 6000 Pamatdarbības ieņēmumi	EKK 21.1.9.0.	S200000	80 000 euro
---------------------------------	---------------	---------	-------------

Nākamajā pārskata gadā saskaņā ar saņemto apstiprinājumu no ārvalstu partnera uzkrātos ieņēmumus pārklasificē prasību sastāvā, veicot grāmatojumu:

D – 2321 Īstermiņa prasības par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)	x	S200000	80 000 euro
--	---	---------	-------------

K – 2369 Pārējie uzkrātie ieņēmumi	x	S200000	80 000 euro
------------------------------------	---	---------	-------------

3. Saņemot finansējumu no ārvalstu partnera, budžeta iestāde dzēš prasības, veicot grāmatojumu:

D – 26XX Naudas līdzekļi	EKK 21.1.9.0.	S200000	80 000 euro
--------------------------	---------------	---------	-------------

K – 2321 Īstermiņa prasības par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)	x	S200000	80 000 euro
--	---	---------	-------------

4. Budžeta iestāde atmaksājot priekšfinansējumu savai ministrijai, dzēš saistības, veicot grāmatojumu:

D – 5930 Avansā saņemtie transferti	x	S130110	80 000 euro
-------------------------------------	---	---------	-------------

K – 26XX Naudas līdzekļi	EKK 7813	S130110	80 000 euro
--------------------------	----------	---------	-------------

Ministrijas grāmatojumi:

1. Ministrija pārskaitot priekšfinansējumu budžeta iestādei pārskata periodā veic grāmatojumu:

<i>D – 2430 Avansā pārskaitītie transferti</i>	<i>x</i>	<i>S130160</i>	<i>100 000 euro</i>
--	----------	----------------	---------------------

<i>K – 26xx Naudas līdzekļi</i>	<i>EKK 7353</i>	<i>S130160</i>	<i>100 000 euro</i>
-------------------------------------	-----------------	----------------	---------------------

2. Atbilstoši saņemtajam apstiprinājumam no projekta finansētāja (ārvalstu partnera) par attaisnotajiem (atzītajiem) izdevumiem atzīst transferta izdevumus par valsts budžeta līdzfinansējuma daļu un samazina prasības par avansā pārskaitīto transfertu, veicot sekojošu grāmatojumu:

<i>D – 7000 Pamatdarbības izdevumi</i>	<i>EKK 7353</i>	<i>S130160</i>	<i>20 000 euro</i>
--	-----------------	----------------	--------------------

<i>K – 2430 Avansā pārskaitītie transferti</i>	<i>x</i>	<i>S130160</i>	<i>20 000 euro</i>
--	----------	----------------	--------------------

Budžeta iestāde veic priekšfinansējuma atmaksu ministrijai 100% apmērā (t.i. programmas daļu 80%).

3. Saņemot atmaksu no budžeta iestādes, ministrija dzēš prasības, veicot grāmatojumu:

<i>D – 26xx Naudas līdzekļi</i>	<i>EKK 17.1.3.0.</i>	<i>S130160</i>	<i>80 000 euro</i>
---------------------------------	----------------------	----------------	--------------------

<i>K – 2430 Avansā pārskaitītie transferti</i>	<i>x</i>	<i>S130160</i>	<i>80 000 euro</i>
--	----------	----------------	--------------------

un atzīst saistības pret budžetu, veicot grāmatojumu:

<i>D – 8690 Pārējie iepriekš neklasificētie izdevumi</i>	<i>EKK 3295</i>	<i>S130190</i>	<i>80 000 euro</i>
--	-----------------	----------------	--------------------

<i>K – 5815 Saistības pret budžetu</i>	<i>x</i>	<i>S130190</i>	<i>80 000 euro</i>
--	----------	----------------	--------------------

4. Veicot atmaksas pārskaitījumu valsts budžetam, grāmato:

<i>D – 5815 Saistības pret budžetu</i>	<i>x</i>	<i>S130190</i>	<i>80 000 euro</i>
--	----------	----------------	--------------------

<i>K – 26xx Naudas līdzekļi</i>	<i>EKK 3295</i>	<i>S130190</i>	<i>80 000 eur</i>
---------------------------------	-----------------	----------------	-------------------

Korekcijas grāmatvedības uzskaitē

Konstatētās kļūdas attiecībā uz aktīvu un pasīvu posteņu uzskaiti pārskata periodā vai iepriekšējos pārskata periodos **labo pirmajā pārskata periodā, kurā tās atklātas** (MK noteikumu Nr.87 433. punkts). Būtiskas iepriekšējo periodu kļūdas labo MK noteikumu Nr.87 [430. punktā](#) noteiktajā kārtībā. Būtiskuma līmeni nosaka saskaņā ar Valsts kases tīmekļvietnē publicēto informāciju kārtējam gadam.

Budžeta iestādes (projekta īstenotāja) grāmatojumi

- Ja ir būtiska kļūda, jāveic salīdzinošās informācijas korekcija, veicot grāmatojumu:
D 3510 Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts
K 59xx Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti
- Ja salīdzinošās informācijas korekcija nav būtiska, tad par šādu labojumu veic grāmatojumu:
D 8761 Iepriekšējo gadu kļūdas
K 59xx Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti
- Pārskata periodā atzītos ieņēmumus koriģē, veicot grāmatojumu:
D 6000 Pamatdarbības ieņēmumi
K 59xx Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti

Ministrijas grāmatojumi

- Ja ir būtiska kļūda, jāveic salīdzinošās informācijas korekcija, veicot grāmatojumu:
D 24xx Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem
K 3510 Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts
- Ja salīdzinošās informācijas korekcija nav būtiska, tad par šādu labojumu veic grāmatojumu:
D 24xx Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem
K 8751 Iepriekšējo gadu kļūdas
- Pārskata periodā atzītos izdevumus koriģē, veicot grāmatojumu:
D 24xx Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem
K 7000 Pamatdarbības izdevumi

Sagatavojot 2026. gada pārskatu, būtiskas kļūdas labojumu uzrāda V12.INFO piezīmē, koriģējot 2026.gada sākuma atlikumus MK noteikumu Nr.87 433.1.apakšpunkts paredzētajā kārtībā, savukārt nebūtisku kļūdu labojumu uzrāda kā pārskata gada darījumu.

Lūdzam izvērtēt Jūsu uzskaitē esošus projektus un aicinām piemērot šo shēmu Eiropas Savienības līdzfinansētiem projektiem ar valsts priekšfinansējumu jau 2026.gadā saskaņojot uzskaites kārtību un veicamās korekcijas ar sadarbības partneriem.

Ja nepieciešama detalizētāka informācija vai papildu skaidrojumi, aicinām vērsties Valsts kases Pārskatu departamentā, izmantojot e-Pakalpojumu portāla Vienoto saziņu, sniedzot informāciju par konkrēto darījumu.